



VÅLERENGA HISTORIELAG

Et organ for
Vålerenga Historielag

Mer gammelt enn nytt

Mars 2000

Argang 3, Nummer 1

Velkommen til åpent medlemsmøte!

mandag 10. april kl. 19.00 i Bydelshuset

Historielagets møteprogram har omfattet mange emner, vi har hatt besøk av forfattere, hatt mimrekvelder, foredrag om byutvikling og om vannveiene i vårt område. Denne gang har vi tenkt å invitere til en **filmkveld**.

I forbindelse med Oslo bys 1000-årsjubileum er det laget en kortfilm kalt «Det 20. århundre i Oslo sett gjennom kameraøyet», som vi skal vise. Her får vi se unike filmklipp fra det hundreåret vi nettopp har lagt bak oss.

«**Hekta på slekta**»? Slektsforskning er «in» for tiden, men det kan være litt vanskelig å komme i gang. Laila Normann - styremedlem og ivrig slektsforsker - kan gi oss mange gode tips om hvordan man starter å forske på slekta.

Det er finnes en del litteratur om slektsforskning, og besøk både i Byarkiv og Riksarkiv kan gi gode resultater. Dessuten er det spesielle dataprogram for de som disponerer slikt utstyr.

Ta med venner og kjente til en interessant kveld i historielaget.

Velkommen!



BYDEL GAMLE OSLO PRESSER HISTORIELAGET

Etter at nye politikere tok over i Bydel Gamle Oslo, bestemte de seg for å kutte driftsstøtta til Vålerenga Bydelshus. Dette betyr at historielaget som bruker av huset, må betale husleie.

Vi i styret må derfor se etter måter å tjene inn dette på. I utgangspunktet er mulighetene flere, men dette krever at vi nedlegger mere arbeid enn i dag. Vi har satt i gang en del ting som kanskje kan gi oss mere penger i kassa.

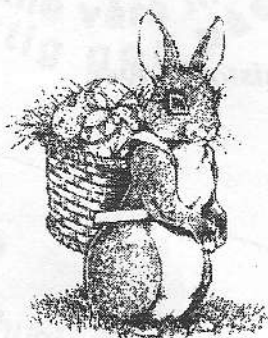
I kalendergruppa har vi heldigvis fått hjelp av ivrige medlemmer som vil prøve å få solgt kalenderen til flere bedrifter enn før, og i tillegg skaffe oss sponsorer. Vi vil også prøve å få hjelp til løssalget slik at vi når flere av beboerne.

På årsmøtet nylig ble det bestemt at medlemskontingenten for 2001 skal økes. Flere medlemmer ville også gitt oss flere inntekter. Hvor lett er det så å få flere til å melde seg inn i laget? Dette har både med vårt aktivitetsnivå og vår synlighet å gjøre. Hvis vi skal ha mange aktiviteter og i tillegg være synlige, krever dette også økt innsats fra oss.

Styret jobber allerede intenst med de oppgavene vi har, og det blir et økt press på oss for å kunne klare enda mer. Vi er veldig glade for at flere av medlemmene stiller opp og gjør en ekstra jobb. De passive medlemmene kan også hjelpe til ved å fortelle om oss til kjente, og ta med seg andre på arrangementene våre. På den måten kan vi få flere medlemmer.

Hvis politikerne i Bydel Gamle Oslo visste hvor mange frivillige timer som blir lagt ned i året hos oss, ville kanskje den støtten vi får være av en annen størrelse enn det den er. Det burde være bydelens oppgave å stimulere til økt lokalt engasjement, ikke å presse de sjelene som allerede legger ned masse tid på dette fra før.

Even Haugseth



Våren er kommet!

Våren er kommet, og jeg ligger her.
Jeg som har våren så inderlig kjær.
Derfor min kjære venn, du den trofaste, reneste
Oppfyll mitt ønske i form av en tjeneste:

Ser du en sommerfugl farget av solen,
Ser du en hestehovs gulnende smil,
Ser du den yndige, vakre fiolen
Nå i den sollyse, skjønnne april,
Eller en gåsunge inne på heien,
Der du går drømmende om på din vei,
Ser du en blåklomme nikke ved veien,
Hils da hver enkelt, å hils dem fra meg!

- Kyter'n

1 - 0 PÅ SOTAHJØRNET

Av Even Haugseth

I januar kom et gledelig brev i posten fra Fylkesmannen. Det gjaldt klagen fra OBOS over Plan- og bygningsetatens rive-avslag for Etterstadgata 2.

Fylkesmannen kunne fortelle at OBOS' klage over at de ikke fikk lov til å rive huset, ikke har ført fram, og at klagesaken dermed er endelig avgjort. Plan- og bygningsetaten fikk støtte for sitt skjønn om at det ikke skal rives før det foreligger bebyggelses-

plan for eiendommen. De er også opptatt av at byeieendommer ikke blir revet før det foreligger godkjente planer for oppføring av erstatningsbebyggelse. Det ble også vist til at Byantikvaren har uttalt at trebygningen muligens har bevaringsverdi.

Så vidt vi vet, er Vålerenga Vel sitt forslag om omregulering av Felt N som bl.a. omfatter denne eiendommen, enda ikke blitt behandlet i kommunen. Forslaget innebærer at eksisterende bebyggelse bevares, og at det

blir redusert utnyttelse av bebygget og ubebygget areal. Det vil også bli egnet beplantning av trær i området.

Framtida vil vise om OBOS finner på flere krumspring, og om Oslo kommune en gang får behandlet omreguleringsforslaget. I alle fall føler vi at vi har vært med på 1 - 0-seieren over OBOS i den første kampen om bevaring ovenfor Sotahjørnet.

- Even Haugseth



Interessert i slektsforskning?

Slektsgransking er nå den største voksende hobbyen på verdensbasis. Dette skyldes i første rekke internett, hvor mer og mer data blir tilgjengelig.

På medlemsmøtet 10. april 2000 vil vi bruke litt av tiden til å snakke om den nye "farsotten" slektsgransking. Noen kaller det slektsleting, noen slektsforskning, andre igjen kaller seg genealoger. Felles for alle sammen, uansett hva de kaller seg, er at de med lys og lykte leter etter slekt.

Ettersom Vålerenga sikkert har mange av den ene eller andre kategorien, har vi tenkt å luften ideen om å starte en egen slektsgransker-gruppe i Historielagets regi. Dersom det er interesse for dette, er det mange temaer som man kan diskutere og få vite mer

om. Vi tenker ikke bare på de som har slekt fra Oslo-regionen, men hele landet.

Slektsgransking er en "ensom" hobby, og det kan være hyggelig å møtes med jevne mellomrom, om enn bare for å fortelle om siste "fangsten".

Kanskje vi kan arrangere "utflukter" til arkivene, eller til biblioteker, undertegnede kjen-

ner til en del ressurspersoner som kan være villige til å stille opp og fortelle om metoder og kilder. Mulighetene er mange!

Så, om du er nybegynner eller en skikkelig "gammel rev", still opp, så vi kan finne ut om interessen er til stede!

- Laila Normann



Sotahjørnet – malt av Sverre Andersen

Eier: Gerda Andreassen

Referat Årsmøtet 15.3.2000

REFERAT FRA ÅRSMØTET I VÅLERENGA HISTORIELAG
MANDAG 13. MARS 2000, KL. 19.00 I BYDELSHUSET.

Leder Even Haugseth åpnet møtet ved å ønske de frammøtte medlemmene velkommen.

Til behandling forelå

- Beretning 1999
- Regnskap 1999
- Fastsettelse av kontingent for 2001
- Valg av styre: leder, nestleder, kasserer, sekretær, styremedlem og 2 varamedlemmer.
- Valg av revisor.
- Innstilling på valgkomité for 2000.

Beretning for 1999 ble lest av sekretæren. Enstemmig godkjent

Regnskap for 1999 ble gjennomgått av kassereren. Enstemmig godkjent.

Fastsettelse av kontingent for 2001. Styret framla forslag om å heve kontingenten for 2001 fra kr. 100.- til kr. 150.- for vanlige medlemmer og fra kr. 80.- til kr. 100.- for pensjonister. Forslaget ble enstemmig godkjent. I begrunnelsen for kontingentforhøyelsen opplyste lederen at Bydelshuset ikke lenger får tilskudd til drift fra Bydelsadministrasjonen, men må skaffe driftsmidler på annen måte. Det vil si at historielaget, som til nå ikke har betalt noe for å benytte Bydelshusets lokaler, vil få en husleie på 1.000,- kroner i måneden. Denne utgiften må inndeckes blant annet ved kontingentforhøyelse.

Valg av styre. Valgkomiteen gikk inn for gjenvalg av hele styret med varamedlemmer. Innstillingen ble enstemmig godkjent. Alle valg gjelder for 1 år.

Leder:	Even Haugseth
Nestleder:	Bjørn Arild Gjerdalen
Kasserer:	Bjørn Granlund
Sekretær:	Björg Staal
Styremedlem:	Laila Normann
Varamedl.:	Unni Granlund
Varamedl:	Arne Mustad Sørensen.

Valg av revisor: Per Horgen ble enstemmig valgt.

Styret innstilte på gjenvalg av valgkomiteen:
Kari Johannessen, Leif Tovik, Una H. Neverdal.
Enstemmig godkjent.

Even Haugseth orienterte om følgende saker: Obos' søknad om riving/bygging i Etterstadgata 2. Søknaden er avslått.

Historielagets kalendergruppe er forsterket med 3 nye medlemmer, intervjugruppa blir også utvidet. Det er innredet kontor i Bydelshusets 2. etasje, hvor historielaget har sine arkivskap, kan holde styremøter og benytte kopimaskin og PC.

Bjørn Arild Gjerdalen informerte om boka «Idretten på Vålerenga», en omfattende og viktig del av historien

Referat Årsmøtet 15.3.2000 forts...

på Vålerenga. Han orienterte også om en utstillingen i den gamle Politistasjonen på Grønland i anledning av byens 1000-årsjubileum. I samarbeid med Vålerenga Fotball og Vålerenga Historielag disponeres en «celle» hvor historien fra vanskelige vilkår for barn i slutten av forrige århundre, fram til dagens «Vålerenga mot rasisme» vises i bilder.

Etter årsmøtet presenterte Tore Forsberg Vålerengas dikter, Wilhelm Holteberg Hansen, bedre kjent som «Kytern» - og leste dikt fra hans rikholdige samling.

Björg Staal
sekretær

RESULTATREGNSKAP 1999

Inntekter:

Kontingent	kr	12.060,00
Salg på møter mm.	"	8.087,00
Salg av kalendere	"	38.586,00
Salg av bilder	"	2.499,00
Renter	"	1.024,77
Andre inntekter	"	10.250,00

kr 72.506,77

Utgifter:

Driftsutgifter	kr	22.019,00
Div. kjøp for videresalg	"	1.952,00
Bilder, bøker, m.v	"	5.607,60
Kalenderprod.	"	23.500,00
Mer gammelt enn nytt.	"	3.600,00

kr. 56.678,60

Overskudd

kr. 72.506,77

" 15.828,17

kr 72.506,77

BALANSE:

Kassebeholdning pr. 31.12.99	kr	- 418,50
Postbanken pr. 31.12.99	"	67.496,04
	kr:	67.077,54
		=====

Eiendeler:

Inventar, PC, kontorutstyr	kr	15.938,50
Bildesamling	"	18.476,65
Bøker og lignende	"	3.972,10
Andre eiendeler	"	3.496,08
	kr	41.883,33
		=====

Bjørn Granlund
kasserer

Revidert og funnet i orden.

Oslo, den 1. mars 2000

Per Horgen (sign.)

Revisor

Vålerengens IF og Jordal IF

VÅLERENGENS I.F. og JORDAL I.F.

Av Bjørn Arild Gjerdalen

I det store var det borgerlige VIF og Arbeideridrettslaget Jordal I.F. som var av betydning i bydelen, og disse to lagene delte bydelen mellom seg

VIF rekrutterte sine medlemmer fra småhus- og selveierområdene på Vålerenga som Etterstadgata, Vålerenggata og Danmarksgata fra Ingeborgsgate og oppover, samt gatene rundt skolen. (Sverigesgate, Islandsgata, Fridtjofsgate, Orknøygata og Hjalmlandsgata.) Dette var «borgerlige» gater, og Jordal I.F. rekrutterte sine medlemmer fra «arbeidergatene» og leiegårds-

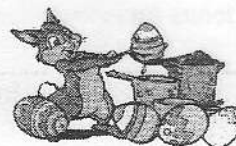
områdene på Vålerenga; Opplandsgata, Smålensgata, store deler av Strømsveien og gatene på andre siden av Strømsveien (Totengata, Solørgata, Odalsgata, Hedmarksgate, Østerdalsgate) samt Vålerenggata og Danmarksgata nedenfor Ingeborgsgate.

Enebakkveien på nedre Vålerenga var en «borgerlig» gate p.g.a. her var det mange jernbaneboliger med statsansatte, som ikke ble sett på som ordentlige arbeidsfolk!

VIF ble stiftet i Vålerenggata 29 i 1913, og Jordal I.F. ble stiftet på løkka bak Vålerenga kirke i 1921. Klubbene delte en periode Vålerenga i to, Vålerengens IF på ovenfor Ingeborgsgate, og

Jordal IF nedenfor. Det bare ble sånn, man trivdes med det og anerkjente hverandre fullt ut.

Felles for alle, enten de sto i den ene eller andre klubben, var kjærligheten til sin forening. Det ble ikke kamper mellom disse rivalene før krigen, da AIF klubbene ikke hadde lov til å konkurrere med borgerlige lag, så AIF lagene hadde egne fotballserier. Men etter krigen var dette slutt, og i 1946 møttes lagene på Jordal. VIF vant 2-1. Unggutten Leif Olsen spilte glimrende for Jordal i den kampen, den samme Leif som senere skulle spille flere år i VIF.



VIF – Trygg 7-2

Dette er et historisk bilde fra sesongen 1927.

VIF vant dette året sitt første kretsmeesterskap.

Kampen gikk på Dælenenga, 27. Mai. 2-3000 tilskuere så VIF slå vestkantklubben Trygg fra Frogner. Gutta fra "sotahjørnet" vant 7-2 etter blant annet 4 mål av Hjalmar Olsen Hoftvedt!

Ukjent fotograf



Medlemsmøtet 31. Januar 2000

Hovindbekken - en av Oslos viktigste vannveier for en del år siden - krysset deler av Vålerenga og nærliggende områder. Fra kildene i Årvoll/Grefsen- marka hadde den sin vei via Brobekk, Hasle, Økern, Valle/Hovind over Kampen og Vålerenga til utløpet i Bjørvika.

Kveldens kåsør, Karsten Sølve Nilsen fra Hellerud Historielag, hadde mye å fortelle om denne «driftige» bekkens betydning for industri og bebyggelse.

Supplert med lysbilder ble vi tatt med langs elveløpet slik det en gang var. Nå ligger den stort sett nedgravd i rør under veier, hus og ikke minst under idrettsanleggene på Jordal. I sin glanstid ga Hovindbekken kraft til de mange teglverkene i området. Grunnen i Oslo og nærområdene består av leire, og i en tid da byen var under oppbygging var det stor etterspørsel etter murstein. Blant annet er Rådhuset bygd av murstein fra disse teglverkene. Når etterspørselen forsvant, ble også teglverkene lagt ned. Bekken mistet mye av sin viktighet, selv om den fremdeles ble brukt som kraftkilde av både sagbruk og steinhoggere. I dag ligger deler av bekkens åpen i områdene Økern, Tonsenhagen, Årvoll - og er til glede for hageiere.

I området Galgeberg ned mot Klosterenga er det planer om å få bekkens fram i dagen igjen. Kunstneren Bård Breivik er i gang med et prosjekt som omfatter steinskulpturer og vann. Det skal bli spennende å se resultatet av dette.

Som vanlig ble medlemsmøtet avsluttet med vafler/kaffe og en hyggelig venneprat. Om lag 35 var møtt fram.

Björg Staal
ref.

I forbindelse med planene om å få Hovindbekken synbar igjen kan opplyses at

Mandag 15. mai kl. 14.00 skal Bård Breiviks skulptur- og vannanlegg i Klosterenga avdukes.

Har du gamle bilder fra Vålerenga?

Som de fleste vet, samler historielaget på bilder fra bydelen.

Fotosamlingen begynner å bli stor og mangfoldig, men vi ønsker hele tiden nye bilder!

Dersom du har bilder fra Vålerenga, ta de med på neste

medlemsmøte! Vi har utstyr tilgjengelig slik at vi kan avfotografere dem på stedet!

Alle bilder er av interesse. Og, har du en historie om bildene, er dette kjempeflott!



Mer gammelt enn nytt

Et organ for
Vålerenga Historielag

Vålerenga Historielag
Hedmarksgata 2
0658 Oslo
E-mail: vaalerenga.histlag@c2i.net

Møte kalender

Medlemsmøter 1. halvår 2000

Alle møter holdes i Bydelshuset,
Hedmarksgata 2

10. April 2000 kl 1900

5. Juni 2000 Bydelsvandring

VELKOMMEN!

Styret og arbeidsgrupper i Vålerenga Historielag

Leder:	Even Haugseth
Nestleder:	Bjørn Arild Gjerdalen
Kasserer:	Bjørn Granlund
Sekretær:	Björg Staal
Styremedlem:	Laila Normann
Varamedlem:	Arne Mustad Sørensen
Varamedlem:	Unni Granlund



Arbeidsgrupper i historielaget:

Utgivelse av bildekalender:

Kontakt: Even Haugseth tlf. 22 57 01 66

Fotogruppe – fotografering, innsamling og
avfotografering av bilder:

Kontakt: Bjørn Granlund tlf. 22 68 34 05

Idrettsgruppe – prosjekt om bydelens idrettsmiljø

Kontakt: Bjørn Arild Gjerdalen tlf 90 91 92 50

Intervjugruppe – intervju interessante mennesker

Kontakt: Björg Staal tlf. 22 61 40 33

Medlemsavisa vår

Kontakt: Laila Normann tlf. 22 67 46 75

Vålerenga Historielag på internett:

vaalerenga.histlag@c2i.net

<http://home.c2i.net/vaalhist>



Vi ønsker alle våre medlemmer
en riktig god påske!



OBS!
Har du husket kontingenten?